

"Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты тіркеу және қарау ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2010 жылғы 29 қарашадағы № 496 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2017 жылғы 13 желтоқсандағы № 838 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 16 ақпанда № 16369 болып тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2022 жылғы 7 сәуірдегі № 118 бұйрығымен.

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 07.04.2022 № 118 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

РҚАО-ның ескертпесі!

Осы бұйрықтың қолданысқа енгізілу тәртібін 4-т. қараңыз

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты тіркеу және қарау ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2010 жылғы 29 қарашадағы № 496 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6681 болып тіркелген, "Егемен Қазақстан" газетінде 2011 жылғы 26 наурызда № 7-8 (26511) болып жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты тіркеу мен қараудың қағидаларын бекіту туралы";

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Қоса беріліп отырған босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты тіркеу мен қараудың қағидалары бекітілсін.";

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты тіркеу және қарау ережесі осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Көші-қон қызметі комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіpte:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты мемлекеттік тіркеген күннен бастап құнтізбелік он күн ішінде оның елтаңбалық мөрмен расталған көшірмесін қағаз және электронды түрде қазақ және орыс тілдерінде ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кесіпорнына жолдауды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің интернет ресурсына орналастыруды;

4) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркегеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы бұйрықтың 2-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің орынбасары Е.З. Тургумбаевқа және Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Көші-қон қызметі комитетіне (М.Т. Қабденов) жүктелсін.

4. Осы бұйрық 2021 жылғы 1 қантардан бастап қолданысқа енгізілетін Қағидалардың 48-тармағын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр
полиция генерал-полковнигі

К. Қасымов

"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасы
Сыртқы істер министрі

_____ К. Әбдрахманов

10 ақпан 2018 жыл

"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасы
Ұлттық қауіпсіздік
комитетінің төрағасы

_____ К. Мәсімов

8 ақпан 2018 жыл

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2017 жылғы 13 желтоқсандағы
№ 838 бұйрығына
қосымша

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2010 жылғы 29 қарашадағы

Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты тіркеу мен қараудың қағидалары 1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Босқын мәртебесін алу туралы өтінішхатты тіркеу және қарау қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Босқындар туралы" 2009 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заны (бұдан әрі – Зан) 6-бабының 7) тармақшасына сәйкес өзірленді және босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты тіркеу мен қараудың тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) өтінішхат – пана іздеген адамның жеке өзі немесе осыған уәкілетті өкілі арқылы өзінің келген жері бойынша босқын мәртебесін беру туралы уәкілетті органға жазған жазбаша өтініші;

2) пана іздеген адам (бұдан әрі – адам) - уәкілетті орган босқын мәртебесін беру туралы өздерінің өтінішхаты бойынша түпкілікті шешім қабылдағанға дейін Қазақстан Республикасында пана сұрауға ниет білдірген шетелдік немесе азаматтығы жоқ адам;

3) пана іздеген адамның күәлігі (бұдан әрі – күәлік) - босқын мәртебесін беру туралы өтінішхаттың тіркелуін растайтын, уәкілетті орган беретін құжат;

4) пана іздеген адамның отбасы мүшелері – жұбайы (зайыбы), олардың кәмелетке толмаған балалары және оның асырауындағы басқа адамдар;

5) босқын - нәсілдік, ұлттық, діни сенімі, азаматтық белгісі, белгілі бір әлеуметтік топқа жататындығы немесе саяси нағымы бойынша қудалаудың құрбаны болу қаупінің негізділігіне қарай өзі азаматы болып табылатын елден тыс жерде жүрген және өз елінің қорғауын пайдалана алмайтын немесе осындағы қауіп салдарынан мұндай қорғауды пайдаланғысы келмейтін шетелдік немесе осындағы қауіп салдарынан еліне қайтып орала алмайтын немесе қайтып оралғысы келмейтін, өзі тұрақты тұратын немесе өзі азаматы болып табылатын елден тыс жерде жүрген азаматтығы жоқ адам;

6) уәкілетті орган - босқындар мәселелері бойынша қатынастарды реттеу саласында басқаруды жүзеге асыратын мемлекеттік орган.

2-тарау. Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты тіркеу тәртібі

3. Адам Қазақстан Республикасына келісімен күнтізбелік бес күннің ішінде немесе өзі Қазақстан Республикасының аумағында болып, нәсілдік, ұлттық, діни сенім, азаматтық белгісі, белгілі бір әлеуметтік топқа жататындығы немесе саяси нағымы бойынша қудалауға ұшырау жағдайларының туындауы туралы білген сәттен бастап өзінің келген жері бойынша босқын мәртебесін беру туралы

жазбаша өтінішхатпен өзі немесе осыған уәкілетті өкіл арқылы Ішкі істер департаментінің Көші-қон қызметі басқармасына (бұдан әрі – ПД КҚҚБ) жүгінеді.

4. Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхат (бұдан әрі - өтінішхат) осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ресімделеді. Өтінішхатқа пана іздеген адамның жеке басын куәландыратын немесе растайтын құжаттар қоса беріледі.

5. Егер адам жеке басын куәландыратын құжаттардың жоқ екенін мәлімдесе, ол туралы мәліметтер оның айтуы бойынша жазылады және онымен бір жұмыс күні ішінде әңгімелесу өткізіледі.

6. Өтінішхаттарды ПД КҚҚБ Қазақстан Республикасының аумағында пана іздеген адамның болатын жері бойынша ол өтініш білдірген күні қабылдайды.

Адам, онымен бірге келген отбасы мүшелері өтініш білдірген күні аудармашыны ұсыну мүмкін болмаған не оларда жеке басты куәландыратын құжаттар болмаған жағдайда босқын деп тану туралы өтінішхатты қабылдау күні мен уақыты адаммен телефон арқылы келісіледі.

7. Адам ПД КҚҚБ - ға өзі жеке берген өтінішхат осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес Пана іздеген адамдарды тіркеу журналында тіркеледі.

8. Адам Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өткен кезде – көші-қон бақылауы пунктіне, ал мұндай пункт болмаған жағдайда Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің бөлімшесіне жазбаша өтінішхат береді.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункті болмаған кезде адам Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын мәжбүрлі түрде заңсыз кесіп өткен жағдайда, бір тәулік ішінде ПД КҚҚБ-ға жүгінуге тиіс.

Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің (бұдан әрі – Қазақстан Республикасы ҰҚҚ) Шекара қызметінен ПД КҚҚБ-ға келіп түскен өтінішхатты ПД КҚҚБ өтінішхат келіп түскен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде Пана іздеген адамдарды тіркеу журналында тіркейді және ол сол күні ПД КҚҚБ-ның уәкілетті қызметкерінің қарастырылғанда беріледі.

9. Егер адам Қазақстан Республикасының аумағына әлі келмеген болса, ол жазбаша өтінішхатпен өзі немесе осыған уәкілетті өкіл арқылы Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдігіне немесе консулдық мекемесіне жүгінеді.

Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдігі немесе консулдық мекемесі босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты дипломатиялық арналар арқылы ПД КҚҚБ-ға қарастырылғанда береді.

Адамның бақылауға алуына келмейтін және оның өтінішхатпен уақтылы өтініш білдіруіне мүмкіндік бермейтін еңсерілмейтін күштер (жер сілкінісі, теңіз дауылы, су тасқыны, соғыс, жаппай тәртіпсіздіктер және т.б.) болған кезде өтініш білдіру мерзімі еңсерілмейтін күштің әрекетіне тең кезеңге ұзартылады.

10. Өтінішхат мемлекеттік немесе орыс тілдерінде толтырылады және адам және аудармашы (аудармашы қатысқан жағдайда) қол қояды. Егер адам өтінішхатты мемлекеттік немесе орыс тілінде өз бетінше толтыра алмаса не сауатсыз болса, онда өтінішхат аудармашының және ПД КҚҚБ қызметкерінің қатысуымен толтырылады.

11. Өтінішхат отбасының он сегіз жасқа толған әрбір мүшесінен қабылданады

Отбасының он сегіз жасқа толмаған және пана іздеген адаммен бірге келген мүшелері туралы мәліметтер туу туралы құжаттарының негізінде ата-анасының біреуінің, ата-анасы болмаған кезде занды өкілінің не отбасының он сегіз жасқа толған және отбасының он сегіз жасқа толмаған мүшелерін тәрбиелеуге және оларды асырауға өз еркімен міндеттеме алған бір мүшесінің өтінішхатына жазылады. Көрсетілген міндеттеме еркін нысанда жазбаша түрде жазылады және жеке істің материалдарына қоса тігіледі. Бір отбасы мүшелерінің өтінішхаттары бойынша материалдар бір жеке іске ресімделеді.

12. ПД КҚҚБ қызметкери өтінішхатты қабылдаған кезде адамды Занда көзделген құқықтармен және міндеттермен таныстыруға міндетті.

13. Өтінішхаты тіркелген адамның Қазақстан Республикасына жеке келген отбасы мүшелері оларда босқындар деп тану үшін негіздер болмаған жағдайда, отбасымен қосылу мақсатында өтінішхат берген кезде отбасылық қатынастарын растайтын құжаттамалық дәлелдемелерді, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы адамның өз отбасы мүшелерін қабылдауға келісетіні туралы еркін түрдегі өтінішін ұсынады.

3-тaraу. Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты қарau тәртібі

14. Өтінішхатты қарau ресімі өтінішхатты қабылдағаннан кейін жүргізіледі және:

осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша пана іздеген адамды есепке алу карточкасын (бұдан әрі – есепке алу карточкасы) ресімдей отырып, пана іздеген адаммен саулнама жүргізуді;

пана іздеген адамды Қазақстан Республикасында босқындар деп тануға өтініш білдірген және босқындар болып танылған шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдарды есепке алудың автоматтандырылған жүйесіндегі (бұдан әрі – деректер банкі) есеп бойынша тексеруді;

Бас прокуратура Құқықтық статистика және арнайы есепке алу комитетінің бөлінісінде соттылығының бар не жоқ екені туралы мәліметтерді;

Қазақстан Республикасы ішкі істер органдарының барлық есептері бойынша тексерісті;

осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сауалнама парагын ресімдей отырып, шетелдікпен, азаматтығы жоқ адаммен жеке әңгімелесу өткізуді;

"Пана ізденген адамның күәлігі үлгісін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 9 маусымдағы № 328 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9592 болып тіркелген) нысан бойынша Қазақстан Республикасында пана ізденген адамның күәлігін беруді қамтиды.

Он сегіз жасқа толмаған отбасы мүшелері туралы мәліметтер пана ізденген адамның, ата-анасының бірінің немесе заңды өкілдерінің күәлігіне енгізіледі.

Он сегіз жасқа толмаған және Қазақстан Республикасының аумағына ата-анасыз немесе заңды өкілдерінсіз келген пана ізденген адамға пана ізденген адамның күәлігі беріледі.

Пана ізденген адамның күәлігі босқын деп тану туралы өтініш білдірген шетелдіктің, азаматтығы жоқ адамның Қазақстан Республикасының аумағында болуының заңдылығын растайды.

Күәлік он алты жасқа толған шетелдіктерге, азаматтығы жоқ адамдарға үш ай мерзімге беріледі, оған ПД КҚҚБ басшысы қол қойып, мөрмен расталады.

Өтінішхатты қарау мерзімі ұзартылған жағдайда жарамдылық мерзімі өтіп кеткен пана ізденген адамның күәлігінің орнына үш ай мерзімге жаңа күәлік беріледі.

Бұл ретте өтінішхатты қараудың жалпы мерзімі бір жылдан аспайды.

15. Есепке алу карточкасы пана ізденген адамның жеке ісінде сақталады (қағаз тасымалдағышта), ПД КҚҚБ-ның уәкілетті қызметкері есепке алу карточкасында осы шетелдікке, азаматтығы жоқ адамға қатысты қабылданған барлық шешімдер туралы белгі қояды және бұл туралы Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Көші-қон қызметі комитетіне (бұдан әрі - КҚҚК) хабарлайды.

16. ПД КҚҚБ-ның шетелдікпен, азаматтығы жоқ адаммен әңгімелесуді жүзеге асыратын қызметкеріне осы Қағидалардың 4-тармағында көрсетілген түпнұсқалы құжаттар мен материалдар қарау үшін ұсынылады.

Бұл ретте шетелдіктің, азаматтығы жоқ адамның паспортының немесе жеке басын куәландыратын басқа да құжаттарының көшірмелері алынады.

Өтінішхаттың негізділігін растайтын ұсынылған немесе алынып қойылған басқа да құжаттар мен материалдар шетелдіктің, азаматтығы жоқ адамның өтінішхатына түпнұсқада қоса тігіледі.

17. Әңгімелесу өткізуге дайындалу кезінде ПД КҚҚБ қызметкери:

шетелдіктің, азаматтығы жоқ адамның өтінішхатын, сондай-ақ ол ұсынған өтінішхат беру негізділігін растайтын құжаттар мен материалдарды зерделейді;

өтінішхат берген адамның азаматтық тиесілілігі мемлекетіне бұрынғы тұрган жері туралы ақпаратты жинауды және зерделеуді жүзеге асырады.

Ақпарат саяси, әлеуметтік-экономикалық жағдай, паспорттық-виазалық режим, адамның негізгі құқықтарын сақтау, мәдениеті және діні, тарихы және географиялық орналасуы, қудалау қаупі бар адамдар санаты туралы мәліметтерді қамтиды;

босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатты беру негізділігін растауды қажет ететін мән-жайларды (нәсілдік, ұлттық, діни сенімі, азаматтық белгісі, белгілі бір әлеуметтік топқа жататындығы немесе саяси нанымы бойынша қудалаудың құрбаны болу қаупінің негізділігіне орай өзі азаматы болып табылатын елден тыс жерде жүруі және өз елінің қорғауын пайдалана алмауы немесе осындай қаупі салдарынан мұндай қорғауды пайдаланғысы келмеуі) анықтайды.

18. Әңгімелесу оқшауланған үй-жайда, бөтен адамдар кіргізілмей өткізіледі. Егер өтініш иесі мемлекеттік немесе орыс тілін білмесе, ал әңгімелесуді өткізетін қызметкер өтініш иесінің тілін білмесе, аудармашы шақыру туралы мәселе шешіледі.

Кәмелетке толмағандармен әңгімелесу олардың қамқоршысының немесе қорғаншысының қатысуымен өткізіледі.

Кудалау құрбаны болу қаупі қорқытумен не сексуалдық зорлық-зомбылықпен, азаптаулармен, гендерлік фактормен, сенімді қарым-қатынасты қажет ететін басқа да дәләлдермен байланысты адамдармен әңгімелесуді мүмкіндігінше бір жынысты адам өткізеді.

19. Әңгімелесу басталар алдында ПД КҚҚБ қызметкери өзін таныстырады, өтініш иесіне оның құқықтары мен міндеттерін, оның ішінде мәлімделген мекенжай бойынша тұру міндетін, оны босқын деп тану рәсімін түсіндіреді, сондай-ақ аудармашыға сенім білдіретіндігін нақтылайды.

Өтініш иесіне әңгімелесу нәтижесінде алынған мәліметтер оның келісімінсіз жариялануға жатпайтыны және өтініш иесінің азаматтық тиесілілігі немесе бұрын тұрган жері мемлекетінің билігіне не бөтен адамдарға берілмейтіні хабарланады.

ПД КҚҚБ қызметкери өтініш берушіге қойылатын сұрақтарға шынайы ақпарат беру қажеттілігі туралы, ол жалған мәліметтерді хабарлаған не қолдан жасалған құжаттарды ұсынған жағдайда туындауы мүмкін салдар туралы ескертеді.

Құжаттамалық растауы бар мәліметтер мен фактілерді қоспағанда, ол әңгімелесуден кейін ұсынған және бұрын айтқандарына қайшы келетін мәліметтер мен фактілер ескерілмейді.

20. Әңгімелесу өткізу кезінде ПД КҚҚБ қызметкері осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес әңгімелесу өткізу кезінде шетелдікке, азаматтығы жоқ адамға қойылатын сұрақтар тізбесінен сұрақтар қояды.

Сұрақтар адамға кез келген кезектілікте қойылады. Негізгі тізбедегі сұрақтар міндетті түрде қойылады. Жауаптың сипатына қарай қосымша сұрақтар қойылуы мүмкін.

Жауаптар өтініш иесінің атынан сол берілген нысанда, оның ішінде "Білмеймін", "Есімде жоқ" және сол сияқты жауаптар сөзбе сөз тіркеледі.

Әңгімелесу барысында өтініш иесінің жауаптары оның азаматтық тиесілілік немесе бұрынғы тұрған жерінің мемлекеті туралы ақпаратпен салыстырылады.

21. Әңгімелесуді өткізетін ПД КҚҚБ қызметкері өтінішхат берген адамға өтінішхатты беру негізділігін, сондай-ақ өз жауаптарының шынайылығын растайтын қосымша дәлелдемелерді олар болған жағдайда ұсынуды ұсынады.

22. Әңгімелесу барысында өтініш иесі өзі және өзінің өткені, жақын туыстары туралы мәліметтерді, босқын деп тану туралы өтінішхатпен өтініш білдіру үшін негіз болған фактілер мен себептерді баяндайды.

Қудалау құрбаны болуы қаупінің растауы оның азаматтық тиесілігінің немесе бұрынғы тұрған жерінің мемлекетінде жауапкершілікке тарту туралы биліктің ресми органдарының, оның ішінде соттың, полицияның, прокуратуранның, мемлекеттік қауіпсіздіктің құжаттары, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдарының ақпараты болып табылады.

Әңгімелесу кезінде азаматтық тиесілілігінің немесе бұрынғы тұрған жерінің мемлекетіне оны жіберуге кедергі келтіретін мән-жайлардың бар-жоғы туралы өтініш иесінің пікірі анықталады.

23. Отбасын біріктіру мақсатындағы өтінішхатты қарау кезінде өтініш иесі отбасылық қарым-қатынастарының бар екенін растайтын құжаттамалық дәлелдемелер ұсынады.

Өтініш иесімен және отбасын біріктіру мақсатында оған өтініш иесі келген шетелдікпен әңгімелесу ұсынылған дәлелдемелердің тұпнұсқалығын анықтау не оларды алу үшін бөлек жүргізіледі.

24. Әңгімелесу аяқталғаннан кейін әңгімелесуді өткізген ПД КҚҚБ қызметкері өтініш берген адамнан қосымша ақпараттың бар-жоғын нақтылайды, оның көрсетпелеріндегі сәйкесіздіктер немесе дәлсіздіктер бойынша түсініктеме беруін ұсынады, сондай-ақ қосымша әңгімелесу өткізу мүмкінідігі туралы ескертеді.

25. Оқиғалар мен негізгі фактілерді, күндерді, адам есімдерін, баяндалған оқиғалар болған жерлердің атауы көрсетілген сауалнама парагы әңгімелесу өткізу уақытында немесе ол аяқталғаннан кейін дереу ресімделеді.

26. Сауалнама парагын ресімдегеннен кейін ПД КҚҚБ қызметкери өтініш берушіні оның мазмұнымен жеке өзі не аудармашы арқылы таныстырады. Жазбада анықталған дәлсіздіктер түзетілуге тиіс. Ресімделген сауалнама парагына аудармашы (егер әңгімелесу аудармашының қатысуымен өтсе), қорғанышылық және қамқоршылық органдының өкілі, қамқоршысы немесе қорғаншысы (олар қатысқан жағдайда), ПД КҚҚБ қызметкери және өтініш иесі қол қояды, өтініш иесі сауалнама парагының әр парагына қол қояды.

27. Әңгімелесу өткізілгеннен және сауалнама парагы толтырылғаннан кейін өтініш иесіне пана іздеген адамның қуәлігі, сондай-ақ осы Қафидаларға 6-қосымшаға сәйкес міндettі медициналық куәландауруға жолдама беріледі.

Шетелдікке медициналық куәландаурудан өту тәртібі, одан өтуден бас тартудың, сондай-ақ босқын деп танудың одан әрі рәсімін өткізу үшін ПД КҚҚБ-ға келмеудің салдары түсіндіріледі.

28. Өтініш иесі міндettі медициналық куәландаурудан өткеннен кейін медициналық куәландаурудан өткенін раставтын анықтаманы ПД КҚҚБ-ға жеке ұсынады.

29. Егер міндettі медициналық куәландаурудан өту мерзімі өтіп кетсе, сондай-ақ егер адам әңгімелесуден (босқын деп танудың қосымша немесе одан әрі рәсімінен) өту үшін ПД КҚҚБ-ға келмеген жағдайда ПД КҚҚБ келмеу себептерін түсіндіру үшін ПД КҚҚБ-ға шақыра отырып, беру туралы хабарламамен бірге адам көрсеткен тұрғылықты мекенжайы бойынша тапсырыс хат (бұдан әрі – жазбаша хабарлама) жолдайды.

30. Егер адам оған жазбаша хабарлаған күннен бастап бір айдың ішінде ПД КҚҚБ-ға келмесе өтінішхатты қарауды тоқтату туралы шешім қабылданады. Біруақытта шетелдікке, азаматтығы жоқ адамға сол тәртіpte қайта жазбаша хабарлама жолданады. Адам қайта жазбаша хабарландырылған күннен бастап бір ай ішінде ПД КҚҚБ-ға келмеген жағдайда өтінішхатты қарau тоқтатылып, бұл туралы адам көрсеткен тұrғылықты мекенжайы бойынша хабарлама жолданады.

Өтінішхатты қарауды тоқтатқан және қайта жаңартқан жағдайда бұл туралы осындаш шешім қабылданған күннен бастап күнтізбелік үш күн ішінде КҚҚБ-ға хабарланады.

31. Әңгімелесу аяқталғаннан кейін ПД КҚҚБ:

баяндалған фактілерді тексеруді жүзеге асырады, оның ішінде адамның Қазақстан Республикасына келу мақсаттары мен себептерін нақтылайды;

қажет болған жағдайда ұсынылған құжаттардың түпнұсқалығы мен алынған мәліметтердің шынайылығын тексеруді ұйымдастырады;

қажет болған жағдайда адаммен ұсынылған ақпараттың шынайылығын тексеру, материалдардағы сәйкесіздіктер мен қайшылықтарды жою үшін қосымша әнгімелесу өткізеді;

адам ұсынған мәліметтер мен фактілерді растау және адам туралы қосымша ақпарат алу үшін Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына, ұйымдарына (мекемелеріне) сұрау салулар жолдайды;

есепке алу карточкасының көшірмесін қоса бере отырып, ұлттық қауіпсіздік органдарына сұрау салу жолдайды;

адам ұсынған мәліметтерді растау қажет болған жағдайда куәгерлерді (бар болса) шакырады;

адам ұсынған құжаттар мен материалдарға, мемлекеттік органдардың, ұйымдардың (мекемелердің) ақпаратына талдау жүргізеді, шетелдікпен сауалнама жүргізу және әнгімелесу нәтижелерін бағалайды.

Өтінішхатты қарау нәтижелері бойынша ПД КҚҚБ басшысы босқын мәртебесін беру не одан бас тарту туралы шешім қабылдайды.

32. ПД КҚҚБ-ның шешімі жалпы, дәлелдеме және қорытынды бөліктен тұрады.

Жалпы бөлікте:

адам туралы мәліметтер: тегі, аты (аттары), әкесінің аты (жеке басты куәландыратын құжатқа сәйкес), азаматтығы (бар болса), туған күні мен жері, діни сенімі, отбасы жағдайы, білімі, отбасы құрамы;

тұрғылықты жерлерін көрсете отырып, өтініш иесінің жақын туыстары туралы;

өтініш иесінің енбек, саяси немесе қоғамдық қызметі, оның азаматтық тиесілілігі немесе бұрынғы тұрғылықты жерінің мемлекетінен шығуының мән-жайлары, жол жүру бағыты және Қазақстан Республикасына келуі туралы;

Қазақстан Республикасына келгенге дейін адамның өміріне қатысты өзге де мәліметтер көрсетіледі.

Дәлелдеме бөлігінде адам өтінішхатының негізділігіне баға беріледі.

Егер ПД КҚҚБ қызметкері адамды босқын деп тану үшін негіздер жоқ екенін анықтаса дәлелдеме бөлігінде босқын деп танудан бас тартудың негіздемесі баяндалады.

Егер шетелдік бірнеше мемлекеттің азаматы болып табылса, ол азаматы болып табылатын мемлекеттердің біріне қорғау үшін өтініш білдіру мүмкіндігі туралы мәселе зерделенеді. Тек шетелдік өз азаматтығы мемлекеттерінің бірінің қорғауына жүгіне алмаған жағдайда, негіздер болса оған босқын мәртебесі беріледі.

Қорытынды бөлігінде босқын мәртебесін беру не одан бас тарту туралы қорытынды көрсетіледі. Босқын мәртебесін беруден бас тартылған жағдайда Заңның тиісті бабына сілтеме көрсетіледі.

33. Мынадай мән-жайлар:

1) адамның нәсілдік, ұлттық, діни сенім, азаматтық белгісі, белгілі бір әлеуметтік топқа жататындығы немесе саяси нанымы бойынша қудалау құрбаны болуы мүмкін деген негізделген қауіп болмаса;

2) егер адам өзі туралы және Қазақстан Республикасының аумағына келу мән-жайлары туралы хабарлаудан бас тартса не көрінеу жалған мәліметтерді хабарласа, сондай-ақ жалған құжаттарды ұсынса;

3) адамда өзі оның қорғауын пайдалана алатын үшінші мемлекеттің азаматтығы болса;

4) егер адам қауіпсіз үшінші елдің аумағынан тікелей келсе;

5) егер аталған адамға қатысты өзі азаматы болып табылатын елде не келген елінде әрекет ететін террористік, экстремистік, сондай-ақ тыйым салынған діни ұйымдардың қызметіне қатысады не қатысты деп топшылауға салмақты негіздер болса;

6) егер аталған адам жөнінде бейбітшілікке қарсы қылмысқа, әскери қылмысқа немесе адамзатқа қарсы қылмысқа қатысты шараптар қолдану мақсатында жасалған халықаралық актілерде осы әрекеттерге берілген анықтамадағы осындай қылмыстарды жасады деп топшылауға салмақты негіздер болса;

7) егер осы адамға қатысты ол Қазақстан Республикасының аумағына келгенге дейін оның шегінен тысқары жерлерде саяси емес сипаттағы ауыр қылмыс жасады деп топшылауға салмақты негіздер болса;

8) егер аталған адамға қатысты ол Қазақстан Республикасы мүшесі болып табылатын Біріккен Ұлттар Ұйымының және халықаралық ұйымдардың мақсаты мен принциптеріне қайшы келетін әрекеттердің жасалуына кінәлі деген салмақты негіздер болса;

9) егер аталған адам Біріккен Ұлттар Ұйымының босқындар істері жөніндегі Жоғарғы комиссарының басқармасынан басқа, Біріккен Ұлттар Ұйымы органдарының немесе мекемелерінің қорғауын не көмегін пайдаланып отырса, адамға босқын мәртебесін беруден бас тартудың негіздері болып табылады.

34. Кәмелетке толмаған шетелдіктің өтінішхаты ПД КҚҚБ-де бірінші кезектегі тәртіpte қаралады.

35. Егер адам өтінішхатты қарау кезеңінде Қазақстан Республикасынан тыс жерге шығуға ниеттенгені туралы мәлімдесе оған өтінішхатты қарауды тоқтату туралы өтініш беру құқығы түсіндіріледі.

36. Адам өтінішхатты қарауды тоқтату туралы өтініш берген жағдайда ПД КҚҚБ дереу тиісті шешім қабылдайды. Өтінішхатты қарауды тоқтату туралы шешім қабылданғаннан кейін ПД КҚҚБ шетелдіктен, азаматтығы жоқ адамнан пана іздеген адамның күәлігін алып қояды және адамның Қазақстан Республикасынан тыс жерге шығуын бақылауды жүзеге асырады.

37. Өтінішхатты қарауды тоқтатқаннан кейін бір ай мерзімде ПД КҚҚБ адамның кеткені туралы КҚҚК-ға хабарлайды.

38. Егер өтінішхатты қарау кезеңінде Қазақстан Республикасының аумағында қылмыс жасағаны үшін адамға қатысты қылмыстық іс қозғалса қылмыстық қудалау органдарының ұсынымы бойынша өтінішхатты қарау тоқтатылады. Қылмыстық істі қозғау себептері көрсетілген аталған ұсыным өтінішхатты қарап жатқан ПД КҚҚБ-ға жолданады. Ұсынымның негізінде ПД КҚҚБ өтінішхатты қарауды тоқтатып, бұл туралы дереу КҚҚК-ға хабарлайды.

39. Егер сот адамды кінәсіз деп таныса немесе бас бостандығынан айырмайтын жазаға сottаса өтінішхатты қарауды тоқтату туралы ұсыным енгізген қылмыстық қудалау органы бұл туралы ПД КҚҚБ-ға хабарлайды.

40. Ауыр немесе аса ауыр қылмыс жасағаны үшін адамға қатысты соттың айыптау үкімі күшіне енген жағдайда, мұндай адамға босқын мәртебесін беруден бас тартылады.

41. Босқын деп тану туралы өтініш білдірген адамда босқын деп тану рәсімін өткізу кезеңінде балалары туған не отбасы мүшелерінің біреуі қайтыс болған жағдайда адам өтінішхатқа өзгерістер мен толықтырулар енгізу үшін бұл туралы ПД КҚҚБ-ға дереу хабарлайды.

Бұл ретте адам есебінде тұрған ПД КҚҚБ-ға баланы босқын деп тану туралы өтініш береді. Өтінішке баланың тууы туралы күәлігі, сондай-ақ, егер ата-анасының біреуі Қазақстан Республикасындағы босқын және Қазақстан Республикасының азаматы болып табылмаса осы ата-анасының тиісті өтініші қоса беріледі.

42. ПД КҚҚБ осындай өтініш бойынша шешімді бірінші кезектегі тәртіpte қабылдайды.

43. ПД КҚҚБ жеке келген кездे шетелдікке оның өтінішхаты бойынша қабылданған шешім туралы хабарлайды және шетелдіктен, азаматтығы жоқ адамнан пана іздеген адамның күәлігін алып қойып, оны жеке іске қоса тігеді.

44. ПД КҚҚБ босқын деп танылған шетелдікке, азаматтығы жоқ адамға есепке қою туралы белгісі бар босқынның күәлігін береді, оның құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді.

45. Босқынның күәлігі босқын мәртебесін раставиды және босқын деп танылған шетелдіктің, азаматтығы жоқ адамның жеке басын куәландырады.

46. Босқын деп танудан бас тарту алған шетелдікке, азаматтығы жоқ адамға ПД КҚҚБ-ның шешіміне шағымдану тәртібі, оның құқықтары мен міндеттері түсіндірледі.

47. Егер адам оған босқын деп тану туралы жазбаша хабарлама жіберілгеннен кейін үш айдың ішінде босқынның куәлігін алу үшін ПД КҚҚБ-ға келмесе, ПД КҚҚБ шетелдікті босқын деп тану туралы шешімнің күшін жою туралы ұсыным дайындалады, оны КҚҚК-ға жолдайды.

ПД КҚҚБ шетелдікті босқын деп тану туралы өз шешімінің күшін жояды және өтінішхатты қарауды тоқтату туралы шешім қабылдайды.

48. ПД КҚҚБ босқын куәлігін беру алдында босқын деп танылған шетелдікті, азаматтығы жоқ адамды дактилоскопиялайды.

49. Босқын тұратын жерін ауыстырған кезде оның ісінің материалдары босқынның жаңа тұратын жері бойынша ПД КҚҚБ-ға жіберіледі.

Босқын мәртебесін беру туралы
тінішхатты тіркеу мен қараудың
қағидаларына
1-қосымша
Нысан
кімге

(ПД КҚҚБ басшысының
лауазымы, тегі және аты-жөні)

кімнен _____
(тегі, аты, әкесінің аты)

_____ (қай мемлекеттің)
_____ азаматы
уақытша тұратын адамның
тұрақты тұргылықты жері _____

_____ (мекенжайы)
отбасы құрамында _____ адам

Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхат

Маған және менің отбасымның мүшелеріне Қазақстан Республикасында босқын

мәртебесін беруді сұраймын

Тұратын жерімнен мына себептер бойынша кетуге мәжбүрмін:

Тұған күні және жері _____

Азаматтығы (бұрын тұрақты тұрған елі) _____

Ұлты (этникалық тиесілігі)

Мынадай тілдерді білемін

Қазақстан Республикасына келу күні

Занды (зансыз) келді

Пана іздең адамның жеке басын күәландыратын құжаттар немесе жеке басын растайтын құжаттар

(атауы, сериясы, нөмірі, қашан және кім берді)
Менімен бірге келген отбасымның мүшелері:

№	Тегі, аты, әкесінің аты	Тұған күні	Туыстық дәрежесі
---	-------------------------	------------	------------------

Бұдан бұрын Қазақстан Республикасында босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатпен жүгіндім (жүгінбедім)

Егер жүгінсөз, органды көрсетіңіз

(өтініш беру күні) (пана іздеген адамның қолы)
Өтінішхатты қабылдаған

ПД КҚҚБ қызметкери _____

(қолы) (Т.А.Ә.) (куні)

Өтінішхатты тіркеу туралы шешім:

Тіркелді _____

(куні, тіркеу нөмірі, қызметкердің қолы)

Босқын мәртебесін беру туралы
өтінішхатты тіркеу мен
қараудың қағидаларына
2-қосымша
Нысан

Пана іздеген адамдарды тіркеу журналы

P/c №	Пана іздеген адамның және оның отбасы мүшелерін ің тегі, аты , әкесінің аты	Тұған күні және тұған жері	Азаматтығ ы	Кету елі және бұрын тұрган мекенжай ы	Қазақстан Республик асына келу күні	Өтінішхат ты қабылдау және тіркеу күні	Қазақстан Республик асындағы тұрғылықт ы мекенжай ы	Қабылдау жүргізген қызметкер дің тегі
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Босқын мәртебесін беру туралы
өтінішхатты тіркеу мен
қараудың қағидаларына
3-қосымша
Нысан

Пана
іздеген
адамның
суреті

Пана іздеген адамды есепке алу карточкасы

1. Тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда) _____
2. Тұған күні, айы, жылды _____
3. Тұған жері _____
4. Азаматтығы _____

5. Ұлты _____

6. Пана іздеңген адамның жеке басын қуәландыратын құжаттар немесе жеке басын растайтын құжаттар

(атауы, сериясы, нөмірі, қашан және кім берді)

7. Отбасы жағдайы _____

8. Отбасы құрамында _____ адам

9. Пана іздеңген адаммен бірге келген отбасы мүшелері туралы мәлімет:

№	Тегі, аты, әкесінің аты	Тұыстық дәрежесі	Туган күні	Паспорттың немесе жеке басын қуәландыратын өзге де құжаттың №, сериясы	Ұлты	Азаматтығы

10. Қазақстан Республикасында тұратын жері және телефон нөмірі _____

11. Отбасының барлық мүшелері көрсетілген мекенжай бойынша тұра ма?
Егер "тұрмаса" отбасының қай мүшесі тұрмайтыны және оның қандай мекенжай бойынша тұратыны көрсетілсін _____

12. Бұдан бұрын босқын мәртебесін беру туралы өтінішхатпен жүгінді ме (қайда және қашан)

13. Сапар бағыты _____

14. Тілдерді игеруі _____

15. Мүгедектігі, оның ішінде отбасы мүшелерінде - (бар/жоқ). Егер "мүгедек болса", кім және нешінші топтағы мүгедек екені көрсетілсін

16. Әскери қызметі, қызмет өткерген уақыты және жері, әскери атағы

17. Пана іздеген адам немесе пана іздеген адаммен бірге келген отбасы мүшелерінің біреуі қылмыстық жауапкершілікке тартылды ма _____

(иә/жоқ). Егер тартылса кім, қашан, қай соттың үкімі бойынша және қандай мерзімге екені көрсетілсін

18. Бұрынғы тұрақты тұрган елі және мекенжайы

19. Тұрган елінен кету күні және себебі / _____

20. Қазақстан Республикасында туыстары бар ма - (иә/жоқ). Егер болса туыстық дәрежесі және олардың тұратын жері көрсетілсін

21. Қоныстанудың болжамды орны (қала, облыс, аудан, елді мекен көрсетілсін)

22. Білімі, кәсібі, оның ішінде отбасы мүшелерінің білімі, кәсібі

23. Партиялардағы, ұйымдардағы, топтардағы мүшелігі

24. Қазақстан Республикасында бұрын болды ма _____ (иә/жок).
Егер болса келу қуні мен мақсаты көрсетілсін _____

25. Қосымша мәліметтер _____

26. Отінішхатты қабылдаған органның атауы және қабылдаған қуні _____

27. Отінішхаттың ПД КҚҚБ-ге келіп түскен қуні

28. Әңгімелесу жүргізу қуні _____

29. Отінішхаттың тіркелген қуні _____

30. Пана іздеген адамның қуәлігі: тіркеу № _____ 20 _____ ж.

Берілген қуні 20 _____ ж. _____ Қолданылу мерзімі _____

Пана іздеген адамның қуәлігін алдым _____

(қолы, қуні)

Пана іздеген адамның қуәлігінің қолданылу мерзімі _____ дейін
ұзартылды

_____ (карточканы толтырған қызметкердің лауазымы) (Т.А.Ә.) (қуні)

Босқын мәртебесін беру туралы
өтінішхатты тіркеу мен
қараудың қағидаларына
4-қосымша
Нысан

(ПД)

КҚҚБ атауы) Сауалнама парагы

1. Пана іздеген адам туралы мәлімет

1. Тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда) _____

2. Жынысы _____

3. Тұған күні _____

4. Азаматтығы (бұрынғы тұрақты тұрган елі) _____

5. Өтінішхатты берген күні _____

2. Пана іздеген адамға сауалнама жүргізу нәтижесі (пана іздеген адамға қойылатын сұрақ-жауаптардың мазмұны)

Сұрақтарды тізбені (Қағидаларға 5-қосымша) басшылыққа ала отырып қою қажет.

(Сауалнама парагының соңғы беті)

Осы сауалнама парағында _____ бет.

Мен, _____

жоғарыда баяндалғандардың бәрі шындыққа сәйкес келетінін мәлімдеймін.

(пана іздеген адамның қолы) (күні)

Мен _____ тілінде оқи алатынымды және жоғарыда баяндалғанды толық түсінетінімді мәлімдеймін.

(пана іздеген адамның қолы) (күні)

Мен, _____

жоғарыда баяндалғанның мазмұнын _____ тілінен _____ тіліне толық аударғанымды мәлімдеймін. Пана іздеген адам мені, ал мен арқылы ПД КҚҚБ қызметкерін қойылған сұрақтарға оның жауаптарының дұрыс жазылғандығын сендірді және ол жоғарыда баяндалғанмен келіседі.

(аудармашының қолы) (күні)

(сауалнама жүргізген қызметкердің (Т.А.Ә.) (күні) лауазымы, қолы)

Босқын мәртебесін беру туралы
өтінішхатты тіркеу мен
қараудың қагидаларына
5-қосымша

Әңгімелесу кезінде пана іздеген адамға қойылатын сұрақтардың тізбесі

1. Жол жүру құжаты.

Пана іздеген адам (бұдан әрі - өтініш беруші) жеке басын куәландыратын құжат алу үшін билік органдарына өтініш берді ме?

Жеке басын куәландыратын құжатты қандай билік органдары берді?

Жеке басын куәландыратын құжатты қалай алды? Ақыға? Кімге?

Жеке басын куәландыратын құжат кімнің атына берілді?

Өтініш беруші осы жеке басын куәландыратын құжатпен елден еркін шыға алды ма және қайда барды (елдер, болу ұзақтығы, мақсаты)?

Жеке басын куәландыратын құжатпен бірге кетуге рұқсат алды ма?

Кіру визаларын қалай алды?

Елден шығу үшін қандай құжаттар пайдаланылды (тұпнұсқасы немесе қолдан жасалған)?

Елден кету кезінде шекаралық бақылауда проблемалар болды ма?

Егер жеке басын куәланыратын құжат жалған болса, қайда және қашан жасады?

Қолдан жасағанына ықтимал тұсініктемелер.

Өтініш берушінің басқа елде тұруға жарамды рұқсаты бар ма?

Егер жеке басын куәланыратын құжат болмаса, неліктен жоқ екенін анықтау қажет. Қайда, қашан жоғалтты/жойылды?

Өтініш берушіге жеке басын куәланыратын құжатты лақтырып тастауға немесе жоюға біреу кеңес берді ме? Кім және қашан?

Өтініш берушінің маңызды тағы да қандай сәйкестендіру құжаттары бар?
Оларды қалай алды?

2. Билеттер.

Қазақстан Республикасына кіру үшін билеттер сатып алды ма?

Қайда, қашан, кім және қай көлік түріне сатып алды?

Кері қайту билеті бар ма?

3. Азаматы болып табылатын елден (бұрынғы тұрақты тұрғылықты жерінен) кету және Қазақстан Республикасына келу.

Азаматы болып табылатын елден немесе бұрынғы тұрақты тұрғылықты жерінен кету күні

Бұл биліктің рұқсаты бойынша жүргізілді ме?

Шекаралық бақылауда проблемалар болды ма?

Орын ауыстыру тәсілдері және пайдаланылған көлік құралдарының түрлері, транзит елдерінің, қалалардың атауы, келу және кету күндері көрсетілген нақты жүрү бағыты

Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының, Қазақстан Республикасының аумағына келу күні және орны.

Шекарадан қандай амалмен өтті?

Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы елдерінің мемлекеттік шекарасын кесіп откен кезде, Қазақстан Республикасына келген кезде құжаттарды көрсетті ме және қандай құжаттар? Егер көрсетпесе –неліктен?

Өтініш беруші жалғыз өзі келді ме? Жолаушылардың аттарын атауды сұрау.

Өтініш беруші Тәуелсіздік Мемлекеттер Достастығы елдерінде, Қазақстан Республикасында бұрын болды ма және қандай мақсатпен?

Пана іздеген елі ретінде неге Қазақстан Республикасын таңдады?

Өтініш берушінің Қазақстан Республикасында туыстары/достары барма?
Олардың аттары, мекенжайлары, тұруы үшін негіздер?

Қазақстан Республикасының аумағына келгеннен кейін өтініш беруші қайда, қашан және қай билік өкіліне және қандай өтінішпен барды? Паспорттың бақылауда проблемалар болды ма?

Мүмкіндігінше сапар туралы көбірек ақпарат анықтау қажет.

4. Отбасы мүшелері және жақын туыстары туралы мәліметтер.

Қазақстан Республикасына өтініш берушімен бірге отбасы мүшелерінің қайсысы келді?

Жақын туыстарының қайсысы саяси қызметпен айналысты?

Балаларының денсаулық жағдайы.

5. Этникалық топ.

Өтініш беруші арнайы бір этникалық топқа, тайпаға немесе рулық қауымға жатады ма? Бұның әсіресе африка елдерінен келген өтініш берушілер үшін маңызы бар.

Бұл этникалық топ оның елінде қаншалықты көп?

6. Діні.

Өтініш берушінің елінде діни сенімге бостандық құқығы сақтала ма?

Өтініш беруші қандай дінге сенеді немесе қандай діни қауымға жатады?

Ол дінге сенуші болып табыла ма?

Ол өз елінде дінін жасырын немесе ашық түрде уағыздады ма?

Діни себептерге байланысты қудаланды ма?

7. Қаржы жағдайы.

Өтініш берушінің жеке басының және/немесе отбасының қаржылық жағдайын отанындағы қатынастарға байланысты бағалау

Өтініш берушінің/отбасының табысы қандай болды, қандай мүлкі болды?

Өтініш берушінің Қазақстан Республикасының аумағында өмір сүру үшін қандай қаражаты бар?

8. Әскери қызметке қатысы.

Оның елінде әскери қызмет міндетті болып табылады ма?

Әскерге шақырылу жасы қандай және міндетті әскери қызметмерзімі?

Өтініші беруші әскери қызметін өтеді ме?

Егер әскери қызметін өтесе, онда ол әскерге шақыртылды ма немесе өз еркімен барды ма, қызмет өткерген кезеңі және жері, әскер түрі, соңғы әскери атағы, әскери мамандығы.

Ол әскери қызметін белгіленген мерзімде аяқтады ма?

Егер өтініш беруші әскерде болмаса, себебі көрсетілсін. Егер қызмет өткеруін аяқтамаса немесе әскерден қашып кетсе себептері көрсетілсін. Мұндай әрекеттердің салдарын бағалау.

9. Сотталғандығы туралы ақпарат.

Өтініш беруші бұрын қылмыс үшін сот тәртібінде сотталды ма?

Егер сottалса, қашан және қандай сотта?

Судья мен прокурордың тегі.

Құқық бұзушылық сипаты және шығарылған үкім.

Жазалау мерзімі (сот үкімі бойынша және нақты өтеп шыққан)

Абақтының атауы және мекенжайы, жазаны қайда өтеп шықты
Қашан және қандай себеппен босап шықты?

Қамауда болғаны туралы қандай да бір құжаттар бар ма?

Босатылғаннан кейін полиция қадағалауында болды ма?

10. Отанындағы саяси ахуалды білуі және бағалауы.

Оз отанындағы саяси жүйені және мемлекеттік құрылымын сипаттау.

Елінің ұлттық туын сипаттап беруін өтіну.

Билікті кім?

Билік саясатына деген жеке бағасы.

Оппозициялық топтарды, партияларды, қозғалыстарды білуі, олар қаншалықты көп, олардың көшбасшылары кім және бұл топтардың идеологиясы немесе ииеттері қандай.

Оппозициялық топтар заңды/заңсыз ба?

Заңсыз баспасөздерді білуі.

Партиялардың, топтардың, қозғалыстардың қысқартылған атаулары (аббревиатуралары) өз тілінде, мүмкіндігінше халықаралық атаулармен түсіндірсін.

11. Саяси қызметке қатысуы.

Өтініш беруші саясатқа қызығушылық білдіре ме?

Өтініш беруші немесе оның отбасы мүшелерінің ересектері тұрақты тұрган елінде қандай саяси, діни, әскери, этникалық және басқа да ұйымдарда, топтарда немесе ағымдарда болды?

Өтініш беруші партияның белсенді/енжар мүшесі болды ма, онда қанша болды? Оның лауазымы (жағдайы) және міндеті.

Бұл қандай ұйым? Оның мақсаты, жұмыс істеу әдістері, саяси бағыты, құрылымы, саны, қашан және кім құрды, көшбасшылары мен тікелей басшыларының аты-жөні, әрекет ауданы, заңды/заңсыз. Өтініш берушінің ұйым қызметіне қатысу сипаттамасы.

Ұйым қандай бір болмасын жарияланым шығара ма? Олардың атауын хабарласын.

Ұйымның басқа мүшелерінің аты.

Өтініш беруші өз іс-қимылды үшін билік тарапынан қуғынға ұшырады ма?

Өтініш беруші дене күші қолданылған нәсілдік, ұлттық, діни тектегі немесе саяси көзқарастармен байланысты оқиғаларға қатысты ма? Егер қатысса, бұндай оқиғалардың өзгешелігін және өтініш берушінің оған қатысу дәрежесін сипаттау.

Егер тұтқындалса, тұтқындаудың хронологиялық реттілігі көрсетілсін және тұтқындауды қайда өтеп шықты (абақты, полиция участесі), тұтқында болу үзақтығы.

Өтініш берушімен бірге неше адам тұтқындалды?

Өтініш берушіге айып тағылды ма?

Саяси қызмет үшін сottалды ма? Егер сottалса, соттың аты, іс қайда қаралды, үкім мерзімі, мүмкін болса қорғаушының аты хабарлансын

Тұтқында болу жағдайын сипаттау.

Босату қалай жүргізді (пара беру, сатып алу, кепілдікке, жаза мерзімінің аяқталуы)?

Босатылғаннан кейін полиция қадағалауында болды ма?

Босатылғаннан кейін өтініш берушіге қарым-қатынасы. Болу орны, жұмысы.

Абақтыдан, абақты көлігінен, абақты госпиталінен және т.б. қашу туралы айтылған жағдайда қашу жағдайын нақтылау қажет (Қалай қашты?).

Қашу үшін өтініш берушіге сырттан көмектесті ме? Қашқаннан кейін және елден кеткенге дейін өзін қалай қамтамасыз ете алды? Қай жерде болды/тұрды және ақшаны қайдан алды? Жеке басын куәландыратын құжатты/ жол жүру құжаттарын қалай алды?).

Қазіргі уақытта өтініш беруші іздестірілуде ме? Не үшін?

Іздестіруге жарияланғаны өтініш берушіге қайдан белгілі?

Өтініш беруші адвокатпен немесе адам құқықтары жөніндегі ұйыммен байланыста ма? Олардың есімдері және мекенжайлары және ол бұл байланысқа қалай кірді?

12. Тұрақты тұру елінен кету себептері.

Өтініш берушінің елден кету себептерін айтып беруді сұрау (бұрын болған тармақтарға сүйенуге болады).

Оны қудалаудан қорқатындығы туралы ақпарат алу маңызды.

Өтініш беруші қудалаудың/зорлық-зомбылықтың қандай түріне ұшырады, оны елден кетуге мәжбүрлеген фактілер көрсетілсін (дene құші, үйді тінту, кәсіби тыйым, басқа да мәжбүр етулер, қауіп-қатерлер).

Өтініш берушіге немесе оның отбасы мүшелеріне жасалған зорлық-зомбылықтар/қудалау уақыты және орны, кім орындағы?

Хронологиялық тәртіpte толығырақ сипаттап беруін сұрау.

Мүмкін болса осыны дәлелдейтін кез келген құжатты көрсетсін.

Өтініш берушінің ойынша мұнданай актілерді жасауға не себеп болды?

Қудалауға ұшырау қорқынышы туралы өз сенімін өтініш беруші немен растай алады?

Өтініш беруші отанына қайтып барғысы келе ме? Егер қайтып барғысы келмесе не себептен?

Өтініш берушінің ойынша егер ол отанынан қайтып барса не болуы мүмкін және неліктен? Негізделген себептерді атауын сұрау.

Өтініш берушіге өз азаматтығы елінің билігі қайтып баруға рұқсат берे ме?

Неліктен береді немесе неліктен бермейді?

Қайтып барған жағдайда қауіпсіздік қатері бар ма? Егер болса, нақты себептер көрсетілсін.

13. Кәмелетке толмаған өтініш берушілер үшін кету себептері туралы сұрақтар.

Қалай/неліктен жас өтініш беруші өз ата-анасынан/отбасынан ажырады?

Бұл қашан болды?

Ол өз еркімен кетті ме немесе өз еркінен тыс жөнелтілді ме?

Оның ата-анасы оны отанынан кеткені туралы біле ме, ол қандай да бір нұсқама алды ма? Қандай нұсқама?

Қашан және қандай жағдайларда өтініш беруші өз ата-анасымен/отбасымен байланыста болды?

Жас өтініш беруші ата-анасын (басқа жақын туыстарын, отбасы мүшелерін) тірі деп есептей ме? Егер ол оларды қайтыс болған десе, оның бұл үшін қандай негіздері бар?

Отбасынан кеткеннен кейін өтініш беруші бірінші қайда барды?

Өтініш беруші ата-анасынан/отбасынан кеткеннен кейін тұрған жерін, ұзақтығын сипаттап беруді сұрау.

Өтініш беруші бұрын өзі немесе отбасымен отанын тастанап кетуді байқады ма?

Қазақстан Республикасына келе жатқанда өтініш берушіге кім қамқорлық көрсетті, оның аты және туыстығы/басқа да қатынастары?

Олар бірін бірі бұрын білді ме?

Қазіргі кезде олардың қарым-қатынасы қалай?

Кәмелетке толмаған өтініш берушінің отанынан кетуіне негізгі себеп қандай болды?

Өтініш беруші немесе оның жақындары қудалауға ұшырады ма? Қалай және қандай себептермен?

Қазақстан Республикасына келе жатқанда қандай ерекше қиындықтар болды?

14. Отанындағы және басқа елдердегі байланысы

Отанымен байланысу мүмкіндіктері, туыстарының болуы, туыстық дәрежесі, олардың мекенжайы және телефоны.

Қазақстан Республикасында және басқа елдерде туыстары немесе отандастары бар ма? Олардың босқын мәртебесі бар ма (өтінішхат берді ме)?

Олардың мекенжайлары және телефоны.

Өтініш беруші басқа елдерге немесе халықаралық ұйымдарға пана беру немесе босқын мәртебесін беру туралы өтінішхат берді ме? Егер берсе берген күні, кімге және нәтижесі қандай екені көрсетілсін.

Біріккен Ұлттар Ұйымының Босқындар істері жөніндегі Жоғарғы комиссары басқармасының (бұдан әрі-БҰҰ БЖКБ) босқыны деп танылды ма? Егер танылса, қайда, қашан және БЖКБ қандай органы? Бұл тануды растайтын құжат бар ма?

Қандай да бір халықаралық немесе ұлттық ведомстволарда тіркелді ме? Егер тіркелсе, толығырақ айтсын.

Оз елінің елшілігі, консулдығы немесе басқа да өкілдігі тіркеді ме? Егер тіркесе, егжей-тегжейлі нақтылау.

Босқын мәртебесін беру туралы
өтінішхатты тіркеу мен
қараудың қагидаларына
6-қосымша

(ПД КҚКБ атауы)

20 __ ж. _____ № _____

(мемлекеттік денсаулық сақтау органдының атауы)

Міндетті медициналық куәландауруға жолдама

азаматы/

азаматтығы жоқ адамы

(мемлекеттің атауы)

(тегі, аты, әкесінің аты)

туған күні _____

Пана іздеген адамның жеке басын куәландаратын немесе жеке басын растайтын құжаттар

(атауы, сериясы, нөмірі, қашан және кім берді)

келген
(мемлекеттің атауы)

Босқын мәртебесін беру туралы өтінішхат беруіне байланысты міндетті медициналық тексеруден өтуге жіберіледі.

Басшы

(ПД КҚҚБ) (қолы) (Т.А.Ә.)
М.О.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК